

МД 66
Методолошки документ
ISSN 1840-1090

ИСТРАЖИВАЊЕ О ТРОШКОВИМА РАДА

Босна и Херцеговина

Агенција за статистику
Босне и Херцеговине

Сарајево, 2022.

ИСТРАЖИВАЊЕ О ТРОШКОВИМА РАДА

Босна и Херцеговина

Агенција за статистику
Босне и Херцеговине

Сарајево, 2022.

Издаје: Агенција за статистику Босне и Херцеговине
Зелених беретки 26
Сарајево, Босна и Херцеговина
Телефон: +387 33 91 19 11
Телефакс: +387 33 22 06 22
Електронска пошта: bhas@bhas.gov.ba
Интернет страница: www.bhas.gov.ba

Одговара: Весна Ћужић, директор

Податке припремили: Свјетлана Кезуновић, Тијана Попић, Владимир Мијовић,
Радослав Ћоровић

Лектура: Сњежана Бадњар

Дизајн насловнице и
техничка припрема: Лејла Ракић Бекић

Обавезни сте да приликом дозвољених радњи, у свом производу или апликацији наведете извор података.

Садржај

1. ПРАВНИ ОСНОВ	5
1.1. Носилац истраживања и периодика истраживања.....	5
1.2. Правни основ статистичког истраживања.....	5
1.3. Обавеза заштите индивидуалних података.....	5
2. МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ	5
2.1. Циљ Истраживања о трошковима рада.....	5
2.2. Јединица посматрања и јединица анкетирања.....	5
2.3. Узорак.....	6
2.4. Обухват истраживања.....	6
2.5. Метод, периодика и извори прикупљања података.....	6
3. Базни концепти и дефиниције	6
3.1. Укупно запослени.....	6
3.1.1. Запослени који су радили пуно радно вријеме.....	6
3.1.2. Запослени који су радили непуно радно вријеме.....	6
3.2. Укупан број извршених сати рада.....	6
3.2.1. Број извршених сати рада запослених у пуном радном времену.....	7
3.2.2. Број извршених сати рада запослених који су радили непуно радно вријеме.....	7
3.3. Укупан број плаћених сати рада.....	7
3.3.1. Број плаћених сати рада запослених у пуном радном времену.....	7
3.3.2. Број плаћених сати рада запослених који су радили непуно радно вријеме.....	7
3.4. Укупне трошкове рада.....	7
3.4.1. Накнада за запослене.....	7
3.4.1.1. Трошкови плаћа, накнаде плаћа и остале исплате запосленима.....	7
3.4.1.1.1. Редовне и периодичне исплате.....	7
3.4.1.1.1.1. Редовне исплате запосленима.....	7
3.4.1.1.1.2. Периодичне исплате запосленима.....	8
3.4.1.1.1.3. Исплате за неодрђене дане.....	8
3.4.1.1.1.4. Исплате у натура.....	8
3.4.1.2. Социјални доприноси и давања на терет послодавца.....	8
3.4.1.2.1. Социјални доприноси на терет послодавца.....	8
3.4.1.2.2. Трошкови социјалних давања.....	8
3.4.2. Трошкови образовања и усавршавања запослених.....	9
3.4.3. Остали трошкови послодавца.....	9
3.4.4. Остали доприноси и порези које плаћа послодавац.....	9
3.4.5. Субвенције.....	9
3.5. Ниво репрезентативности.....	9

3.6. Усаглашеност са међународним препорукама, стандардима и праксом	9
4. ОПИС ОРГАНИЗАЦИЈЕ ИСТРАЖИВАЊА	9
4.1. Тијела за провођење истраживања	9
4.2. Обавезност давања података	9
4.3. Фазе провођења истраживања	10
5. ИНСТРУМЕНТИ ИСТРАЖИВАЊА	10
6. УПИТНИК	11

Увод

Истраживањем о трошковима рада прикупљају се подаци о исплаћеним плаћама и осталим трошковима рада које послодавац плаћа за запослене особе, гледано са аспекта трошкова послодавца, а не са аспекта примања запослених.

Подаци добијени овим истраживањем омогућавају послодавцима и креаторима економске политике увид у стање и структуру трошкова рада у Босни и Херцеговини.

На основу података о трошковима рада по запосленику, може се мјерити конкурентност земље у смислу инвестирања иностраних улагача. Нижи износ трошка рада по запосленом значи већу конкурентност земље за иностране улагаче.

Методолошке поставке овог истраживања засноване су на препорукама и дефиницијама европског статистичког уреда ЕУРОСТАТ-а и Регулацијама вијећа ЕУ и Европске комисије.

Истраживање о трошковима рада, према регулативама, проводи се у четворогодишњој динамици. Јединствена референтна година, која је дефинисана од стране ЕУРОСТАТ-а омогућава упоредивост података добијених овим истраживањем са осталим земљама.

Истраживање о трошковима рада је заједнички пројекат три статистичке институције у БиХ (Агенција за статистику БиХ, Републички завод за статистику РС и Федерални завод за статистику) које га проводе у исто вријеме и на основу заједнички дефинисаног инструментарија.

Скраћенице

БиХ	Босна и Херцеговина
БХАС	Агенција за статистику Босне и Херцеговине
ФЗС	Федерални завод за статистику
РЗС РС	Републички завод за статистику Републике Српске
ФБиХ	Федерација Босне и Херцеговине
РС	Република Српска
ЕУ	Европска унија
ЕУРОСТАТ	Европски статистички уред
NACE Rev.2	Европска класификација економских дјелатности
СПР	Статистички пословни регистар
ИТР	Истраживање о трошковима рада

1. ПРАВНИ ОСНОВ

1.1. Носилац истраживања и периодика истраживања

Истраживање о трошковима рада проводи Агенција за статистику БиХ у сарадњи са Федералним заводом за статистику и Републичким заводом за статистику РС.

Ово истраживање се проводи у оквиру Сектора за демографију и социјалне статистике у Одсјеку за статистику тржишта рада.

Истраживање о трошковима рада се проводи у четворогодишњој динамици, према захтјевима ЕУ. Прво истраживање ове врсте у Босни и Херцеговини проведено је за референтну 2009. годину.

1.2. Правни основ статистичког истраживања

Истраживање о трошковима рада ИТР проводи се на основу Закона о статистици БиХ, ("Службени гласник Босне и Херцеговине", бр. 26/04 и 42/04, Закон о статистици Федерације БиХ, ("Службене новине ФБиХ", бр. 63/03 и 9/09) и Закон о статистици Републике Српске, ("Службени гласник Републике Српске", бр. 85/03).

Анкета о трошковима рада проводи се у складу са регулативама и препорукама ЕУ: Регулатива Вијећа ЕУ бр. 530/1999, регулативе Европске комисије бр. 1726/1999 и 1737/2005, као и методолошким упутствима Европске статистичке канцеларије ЕУРОСТАТ.

1.3. Обавеза заштите индивидуалних података

Обавеза заштите индивидуалних података заснива се на основу Закона о статистици БиХ, ("Службени гласник Босне и Херцеговине", бр. 26/04 и 42/04, Закон о статистици Федерације БиХ, ("Службене новине ФБиХ", бр. 63/03 и 9/09) и Закон о статистици Републике Српске, ("Службени гласник Републике Српске", бр. 85/03).

Индивидуални подаци представљају службену тајну, користе се искључиво у статистичке сврхе и не могу се објављивати нити стављати на располагање корисницима. Прикупљени подаци су повјерљиви и исти ће се у складу са одредбама наведених закона користити искључиво у статистичке сврхе.

2. МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ

2.1. Циљ Истраживања о трошковима рада

Циљ Истраживања о трошковима рада је да се осигурају подаци о висини и структури трошкова рада које послодавци имају на основу ангажовања радне снаге. Резултати истраживања осигуравају послодавцима и креаторима економске политике увид у стање и структуру трошкова рада на домаћем тржишту рада и њихово поређење с међународним тржиштем рада, а такођер показују утицај законских прописа на висину и структуру трошкова рада.

2.2. Јединица посматрања и јединица анкетања

Јединице посматрања у овом истраживању су активни пословни субјекти - правна лица, који у референтној години имају у просјеку 10 или више запослених. Подаци се прикупљају за правна лица као цјелину, а не према припадајућим јединицама у саставу.

2.3. Узорак

Оквир за избор узорка за ово истраживање су правна лица са 10 и више запослених из Статистичког пословног регистра са стањем 31.12. референтне године. Оквиром су обухваћена правна лица из свих подручја дјелатности КД БиХ 2010, осим подручја: А. Пољопривреда, шумарство и риболов.

Оквир узорка је стратификован према претежној дјелатности правног лица на нивоу области КД БиХ 2010 и према величини правног лица (према броју запослених).

Кориштена је комбинована метода избора правних лица (стратификованог случајног узорка и пуног обухвата), у зависности од њихове величине. Обухваћена су сва правна лица са 50 и више запослених, док су остали (од 10 до 49 запослених) изабране методом случајног узорка.

2.4. Обухват истраживања

Од изабраних правних лица прикупљени су подаци за све запослене који имају заснован радни однос на одређено или неодређено вријеме, без обзира да ли раде пуно или краће од пуног радног времена, а примили су плаћу. Нису укључена примања лица ангажованих по основу уговора о дјелу или ауторском уговору, путем омладинских и студентских сервиса, те ученика и студената на пракси.

Истраживањем о трошковима рада обухваћени су само исплаћени трошкови рада за референтну годину. Обрачунати, а неисплаћени трошкови рада за референтну годину, нису обухваћени овим истраживањем. Трошковима рада нису обухваћена примања која се односе на рефундирану плаћу или рефундирану накнаду плаће.

2.5. Метод, периодика и извори прикупљања података

Истраживање се проводи путем обрасца ИТР, који попуњава сваки пословни субјект обухваћен узорком. Истраживање се проводи сваке четврте године, према захтјевима ЕУ, а обрачунски период је претходна пословна година. Основни извор за прикупљање података су књиговодствене документације пословних субјеката о исплаћеним плаћама и осталим трошковима рада, као и евиденције кадровских служби о запосленима и о сатима рада. Образац се попуњава за пословни субјект у цјелини, тј. збирно за све организационе дијелове, без обзира на то да ли се налазе на истој или различитој адреси.

3. Базни концепти и дефиниције

3.1. Укупно запослени су запослена лица која имају заснован радни однос на неодређено или одређено радно вријеме, без обзира на то да ли раде пуно или непуно радно вријеме, као и лица која раде по уговору о привременим и повременим пословима, а која су примила плаћу. Нису укључена запослена лица која нису примила плаћу, запослена лица која су примила рефундирану плаћу и рефундирану накнаду плаће (запослена лица на породилском одсуству, на другим боловањима која иду на терет послодавца), особе које раде на основу уговора о дјелу, ауторског уговора, уговора склопљенога с омладинским и студентским сервисима.

3.1.1. Запослени који су радили пуно радно вријеме су запослена лица која раде пуно или дуже од пуног радног времена. Ако законом, колективним уговором или уговором о раду није одређено радно вријеме, сматра се да је пуно радно вријеме 40 сати седмично.

3.1.2. Запослени који су радили непуно радно вријеме су запослена лица чије је радно вријеме краће од пуног радног времена.

3.2. Укупан број извршених сати рада обухвата стварно одрађене сате радног времена (ефективне сате рада); сате када су запослена лица била на радном мјесту, али из неког разлога нису радила (нпр. због кварова, чишћења машина, припреме или чишћења алата, тренутног недостатка посла, краће паузе и сл.), а за то вријеме су примила плаћу; вријеме проведено на обукама, тренинзима, курсевима или семинарима на радном мјесту или у некој другој установи

без обзира на то да ли су запослени за те обуке додатно плаћени или не; и прековремене сате (без обзира на то да ли су плаћени или не).

Нису укључени плаћени, али неизвршени сати рада, као што су слободни радни дани, годишњи одмор, државни и вјерски празници, боловање које иде на терет послодавца, плаћено одсуство до седам дана, одмор у току дневног рада, као и неизвршени сати рада који су плаћени средствима фондова и других правних лица (боловања које иде на терет послодавца, породилско одсуство и остали рефундирани сати рада).

3.2.1. Број извршених сати рада запослених у пуном радном времену укључује стварно одрађене – извршене сате рада (ефективне сате рада) запослених лица у пуном радном времену.

3.2.2. Број извршених сати рада запослених који су радили непуно радно вријеме укључује стварно одрађене – извршене сате рада (ефективне сате рада) запослених лица у непуном радном времену.

3.3. Укупан број плаћених сати рада обухвата извршене, а плаћене сате рада (у редовно радно вријеме и прековремене сате) и неизвршене, а плаћене сате рада (годишњи одмор, државни и вјерски празници, боловања која иду на терет послодавца).

Искључује: неизвршене сате рада плаћене средствима фондова и других правних лица (сати боловања која не иду на терет послодавца, сати породилског одсуства и остали рефундирани сати рада).

3.3.1. Број плаћених сати рада запослених у пуном радном времену укључује плаћене сате рада запослених лица која су радила пуно радно вријеме.

3.3.2. Број плаћених сати рада запослених који су радили непуно радно вријеме укључује плаћене сате рада запослених лица у непуном радном времену.

3.4. Укупне трошкове рада чине сви трошкови за запослене које плаћа послодавац. Трошкови рада подразумевају накнаде за запослене односно трошкове плаћа, накнаде плаћа и остале исплате запосленима, исплате у природи, социјалне доприносе и давања на терет послодавца, трошкове образовања и усавршавања запослених, остале трошкове послодавца, умањене за износ субвенција. Трошкови за запослене који су ангажовани преко агенција за привремено запошљавање приказују се у оквиру те дјелатности (шифре 78.20 и 78.30 КД 2010), а не у дјелатности јединице у којој стварно раде.

3.4.1. Накнада за запослене је дефинисана као укупна накнада, у готовини или у природи, коју плаћа послодавац запосленом за посао који је обављао током референтног периода. Накнаде за запослене обухватају трошкове плаћа, накнаде плаћа и остале исплате запосленима и социјалне доприносе и давања на терет послодавца.

3.4.1.1. Трошкови плаћа, накнаде плаћа и остале исплате запосленима подразумевају редовне и периодичне исплате (плаће, накнаде плаћа и бонуси), исплате за неодрђене дане и исплате у природи.

3.4.1.1.1. Редовне и периодичне исплате (плаће, накнаде плаћа и бонуси) подразумевају редовне исплате запосленима (плаће и бонуси) и периодичне исплате запосленима (накнаде и бонуси).

3.4.1.1.1.1. Редовне исплате запосленима (плаће и бонуси) подразумевају исплате у новцу које се исплаћују редовно у сваком платном периоду у току године, што је у већини случајева мјесечно. Ова варијабла укључује: основну плаћу, минули рад, додатке за рад у смјенама, дежурства, ноћни рад, прековремени рад, рад недељом и празником, додатке за лоше услове рада, рад са странкама, сталну присутност на послу, редовне мјесечне

бонусе, накнаду за исхрану у току рада, накнаде трошкова запосленима за пријевоз на посао и са посла у висини цијене пријевозне карте у јавном саобраћају, теренски додатак и накнаду за одвојен живот. Варијабла редовне исплате запосленима (плаће и бонуси) односи се на бруто износе, са порезима и доприносима на терет запосленог.

3.4.1.1.1.2. Периодичне исплате запосленима (накнаде и бонуси) подразумевају исплате које се не исплаћују редовно у сваком платном периоду. Ова варијабла укључује: исплате на основу радног учинка и исплате на основу доприноса пословном успјеху послодавца – награде, премије и бонуси на основу периодичног и завршног обрачуна (13. плаћа) и друге исплате у складу са опћим актом и уговором о раду, регрес за кориштење годишњег одмора и јубиларне награде. Ова варијабла се односи на бруто износе, са порезима и доприносима на терет запосленог.

3.4.1.1.1.3. Исплате за неодрђене дане подразумевају накнаде плаће за одсуствовање с рада у вријеме државних и вјерских празника који су нерадни дани, накнаде плаће за дане годишњег одмора, дане плаћеног одсуства, накнаде плаће за вријеме прекида рада без кривице запосленог и накнаде плаће у другим случајевима када послодавац опћим актом или уговором о раду утврди право на накнаду зараде.

3.4.1.1.1.4. Исплате у природи се односе на процјењене вриједности све робе и свих услуга које се пружају запосленима. То укључује трошкове као што су: трошкови кориштења службеног аутомобила за потребе запослених у непословне сврхе (трошак лизинга, амортизације, премије осигурања, одржавања, поправке, паркирања, гаражирања, горива и сл.), трошкови стамбеног смјештаја запослених (трошкови одржавања и администрације, трошкови пореза и осигурања повезани с таквим смјештајем и трошкове за градњу или куповине смештајних објеката од стране запослених, односно разлика између тржишно одређених каматних стопа и оних које су стварно одређене запосленима), давања запосленима у роби (нето трошкове пословних субјеката за производе који су били дати запосленима, или разлику набавне цијене и цијене по којој су производи били продати запосленима, као и робни бонови), исплате запосленима у хартијама од вриједности, као и остале исплате у роби (трошкови за поправке, одржавање и амортизацију простора за пружање услуга из области културе, спорта и осталих слободних активности у вези са запосленим; трошкови чувања дјецe запослених; пригодни поклони за дјецу запослених; поклони поводом 8. марта и других празника; трошкови мобилне телефоније; трошкови за одмаралишта, уплате послодавца у фондове синдиката, стипендије према уговору о школовању и сл.)

3.4.1.2. Социјални доприноси и давања на терет послодавца подразумевају социјалне доприносе на терет послодавца и трошкове социјалних давања.

3.4.1.2.1. Социјални доприноси на терет послодавца подразумевају обавезне (социјалне) доприносе на терет послодавца који се уплаћују институцијама обавезног социјалног осигурања, а прописани су законом и добровољне и додатне социјалне доприносе на терет послодавца који се уплаћују институцијама социјалног осигурања, а који су допунски/додатни доприносима прописаним законом.

3.4.1.2.2. Трошкови социјалних давања подразумевају накнаде зараде за вријеме одсуствовања са рада због привремене спријечености за рад, које иде на терет послодавца, додатне трошкове за здравствену заштиту, отпремнине код одласка у старосну пензију и отпремнине запосленима за чијим је радом престала потреба, и остала социјална давања као што су једнократне накнаде запосленима у складу са социјалним програмом, помоћ запосленом и породици (помоћ у случају смрти запосленог, у случају смрти члана уже породице запосленог, солидарну помоћ у случају теже или дуже болести запосленог или члана његове уже породице, солидарну помоћ за набавку лијекова и лијечење запосленог или члана његове уже породице, остале врсте помоћи запосленима и њиховим породицама).

- 3.4.2. Трошкови образовања и усавршавања запослених** подразумевају трошкове за курсеве, семинаре, симпозијуме, стручна путовања и сл., такође трошкове за наставна средства и инструменте који се користе за обуку.
- 3.4.3. Остали трошкови послодавца** подразумевају трошкове послодавца у вези са запошљавањем нових радника (за огласе, за агенције за запошљавање, трошкови разговора са кандидатима и др.) и трошкове за услуге заштите на раду који се односе на куповину заштитне и радне одјеће.
- 3.4.4. Остали доприноси и порези које плаћа послодавац** по основу плаћа или запошљавања. Ова варијабла обухвата нпр.: доприносе и порезе које плаћа послодавац зато што запошљава премало особа са инвалидитетом, затим доприносе и порезе за непоштивање одредаба закона о раду, те остале сличне доприносе или порезе. Не обухвата Аконтацију пореза на доходак нити доприносе из бруто плаће и на бруто плаћу.
- 3.4.5. Субвенције** подразумевају све врсте субвенција од државе или других предузећа, друштава или организација из земље или иностранства са сврхом субвенционисања дијела или цјелокупних трошкова рада. Субвенције смањују трошкове рада. Искључују се субвенције које покривају доприносе и плаћања за социјалну заштиту, трошкове образовања и рефундирана средства од стране фондова за пензијско и инвалидско осигурање и фондова за здравствено осигурање.

3.5. Ниво репрезентативности

Подаци су репрезентативни и обрада података врши се на нивоу подручја и области КД БИХ 2010 за територију Босне и Херцеговине и обима класа пословних субјеката према броју запослених (10-49,50-249, 250-499, 500-999 и 1000 и више запослених).

3.6. Усаглашеност са међународним препорукама, стандардима и праксом

При провођењу овог истраживања примијењена су методолошка рјешења која су у потпуности усклађена са препорукама правних аката Еуростат-а (Еуропеан Статистицал Оффице), чиме је омогућена међународна упоредивост података Босне и Херцеговине са другим земљама.

Кориштене су дефиниције и препоруке објављене Регулатива Вијећа ЕУ бр. 530/1999, регулативе Европске комисије бр. 1726/1999 и 1737/2005, као и методолошким упутствима Европске статистичке канцеларије ЕУРОСТАТ.

4. ОПИС ОРГАНИЗАЦИЈЕ ИСТРАЖИВАЊА

4.1. Тијела за провођење истраживања

У складу са Планом рада за референтну годину, припрему, организацију и провођење ових истраживања, као и обраду прикупљених података, врши Агенција за статистику Босне и Херцеговине заједно са Заводом за статистику Федерације Босне и Херцеговине и Републичким заводом за статистику Републике Српске.

4.2. Обавезност давања података

Обавеза давања података заснива се на Закону о статистици Босне и Херцеговине („Службени гласник Босне и Херцеговине“, бр. 26/04 и 42/04).

4.3. Фазе провођења истраживања

С обзиром на то да се финансијски подаци за Истраживање о трошковима рада осигуравају из рачуноводствених документација изабраних пословних субјеката, истраживање се проводи након истека законског рока за састављање финансијских извјештаја (завршних рачуна) за референтну годину. Истраживање обухвата слједеће фазе:

- Припрема истраживања, прилагођавање упитника са упутством за попуњавање, обадир узорка извештајних јединица, провјера адресних података;
- Слање упитника са упутством за попуњавање;
- Прикупљање попуњених упитника, унос података, визуелна, рачунска и логичка контрола унијетих података, контакт са изабраним пословним субјектима у случају непотпуних или нетачних података и анализа података;
- Израчуни, табелирања и припрема саопћења са резултатима.

5. ИНСТРУМЕНТИ ИСТРАЖИВАЊА

- Упитник ИТР са упутством за попуњавање
- Списак номенклатура и класификација које се користе у истраживању

У истраживању се користи слједећа класификација:

- Класификација дјелатности- КД БиХ 2010) – „Службени гласник БиХ“, број 59/10). Ова класификација је упоредива са класификацијом дјелатности Европске уније (НАЦЕ, Рев. 2).

6. УПИТНИК

РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ РС

ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ФЕДЕРАЛНИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ

ИСТРАЖИВАЊЕ О ТРОШКОВИМА РАДА ИТР 2020

ПОВЈЕРЉИВОСТ ПОДАТАКА

Прикупљени подаци су повјерљиви и исти ће се у складу са одредбама наведених закона користити искључиво у статистичке сврхе.

Закон о статистици БиХ, ("Службени гласник Босне и Херцеговине", бр. 26/04 и 42/04)

ПОДАЦИ О ПОСЛОВНОМ СУБЈЕКТУ ЗА КОЈИ СЕ ПОДНОСИ ИЗВЈЕШТАЈ

1) Назив пословног субјекта _____

2) Идентификациони број пословног субјекта |_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|

3) Кантон/Дистрикт _____ Општина _____ |_|_|_|_|_|_|
Улица и број _____ Телефон _____

4) Дјелатност према КД БиХ 2010 _____ |_|_|_|_|_|_|

Образац попунио:

Контакт тел./факс:

Е-mail :

Директор:

М.П.

Датум: _____

УПУТСТВО ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ИСТРАЖИВАЊА О ТРОШКОВИМА РАДА ЗА 2020.

1. Истраживање о трошковима рада се спроводи на узорком изабраним пословним субјектима – правним лицима.
2. Образац се попуњава за пословни субјекат као цјелину, а не по пословним јединицама.
3. Подаци у овом обрасцу се односе на **календарску 2020. годину**.
4. У поља се уписују само подаци о стварним трошковима за 2020. годину, а не обрачунатим, дакле, трошковима који су исплаћени закључно са даном попуњавања обрасца. Обрачунате трошкове рада за 2020. годину који нису исплаћени не треба приказивати у обрасцу. Исто тако не приказују се рефундирана средства, као ни заостале исплате које се односе на раније периоде.
5. Подаци се уписују у конвертибилним маркама **(КМ) без децимала**.
6. Ако неки трошак који се тражи у обрасцу не постоји у пословном субјекту потребно је на том редном броју ставити цртицу.
7. Сваки трошак се исказује у бруто износу. То значи да су укључени порези и доприноси који се плаћају уз ту врсту издатака.
8. Податке за попуњавање обрасца треба преузети дијелом из кадровске, дијелом из рачуноводствене евиденције. Уколико су они непотпуни, молимо за поуздане процјене.
9. Препоручујемо да прије попуњавања обрасца прочитате цијели образац да бисте имали увид у његов комплетан садржај.
10. Образац је подијељен у три табеле: Табела 1–Подаци о запосленима, Табела 2–Подаци о плаћеним часовима рада и Табела 3–Подаци о трошковима рада.
11. У **Табели 1** се исказују подаци о запосленим лицима на која се односе исплате плата, накнада плата и осталих накнада запослених за 2020. годину, разврстани по мјесецима и врсти радног времена.
12. У **Табели 2** се приказују укупни плаћени часови рада за 2020. годину, за запослене који су приказани у Табели 1, разврстани на сате запослених са пуним радним временом и на часове запослених са краћим од пуног радног времена. Важно је напоменути да је укупан фонд часова за једног запосленог који је радио читаву 2020. годину износио 2096, уколико није имао прековремене часове и седмично је радио 40 часова.
Такође, у овој табели је потребно укупно плаћене часове раздвојити на извршене (ефективне) и неизвршене плаћене часове.
Уколико се не води евиденција о извршеним и неизвршеним плаћеним часовима рада потребно је направити процјену.
За процјену неизвршених плаћених часова рада потребни су подаци о броју дана одмора по запосленом, данима државних празника, данима боловања који падају на терет послодавца и осталим нерадним данима према колективном уговору.
13. У **Табели 3** се приказују сви исплаћени трошкови везани за ангажовање радне снаге за 2020. годину.
14. Сваки трошак у Табели 3 се исказује само **једанпут**.
15. Посебно треба водити рачуна о раздвајању и одвојеном исказивању ставки:
3.1. “Бруто плата за обављени рад и вријеме проведено на раду” (плата за ефективне часове) и 3.2. “Накнаде плата”.
Бруто плата (ставка 3.1) обухвата основну плату за рад, минули рад, додатке за рад у смјенама, дежурства, ноћни рад, стимулације, прековремени рад, рад недјељом и празником, без обзира да ли су исплате биле у новцу или натура.
Накнаде плата (ставка 3.2) обухватају накнаде плата за: годишњи одмор, боловање на терет послодавца, државне празнике и остале плаћене накнаде плата.
Уколико не располагете евиденцијама, односно аналитиком у оквиру бруто плате потребно је извршити процјену, руководећи се податком о часовима рада приказаним у Табели 2 (ставка 2.2. у колони 3) и сатнице за одсуства са посла за које се прима накнада плате (према колективном уговору или према правилнику о платама).
16. Податак о **Доприносима на плату и накнаду плате (на терет послодавца) се уноси у ставку 3.5.** у обрасцу, и не исказује се у оквиру података о бруто плати (ставка 3.1.) и накнади бруто плате (ставка 3.2.).
17. Обратити пажњу да ставка **3.7. Податке о субвенцијама** приказати само ако су субвенције коришћене за покривање трошкова које послодавац има по основу ангажовања радне снаге. Редовно финансирање у школству и здравству из буџета и фондова **не сматра се** субвенцијом.
18. Уколико неки подаци који се траже у овом обрасцу нису расположиви у вашим евиденцијама потребно је направити што бољу процјену за исте.

Табела 1. ПОДАЦИ О БРОЈУ ЗАПОСЛЕНИХ НА КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ ИСПЛАТЕ ПРЕМА ВРСТИ РАДНОГ ВРЕМЕНА

Р.Б.	Мјесец	Укупно	Пуно радно вријеме	Краће од пуног радног времена
1	2	3 (4+5)	4	5
01	Јануар			
02	Фебруар			
03	Март			
04	Април			
05	Мај			
06	Јун			
07	Јул			
08	Август			
09	Септембар			
10	Октобар			
11	Новембар			
12	Децембар			
13	Укупно			

КОЛОНА 3 обухвата запослене на које се односе исплате плата, накнада плата и осталих накнада запослених за 2020. годину, без обзира да ли су запослени на одређено или неодређено вријеме, без обзира раде ли пуно или краће од пуног радног времена.

КОЛОНА 3 не обухвата запослене који нису примили плату, запослена лица која су за читав мјесец примила рефундирану накнаду плате (запослена лица на породилском одсуству, на боловању које не плаћа послодавац и сл.), као и лица која раде по основу уговора о дјелу, уговора о привременим и повременим пословима, уговора о ауторским правима, уговора склопљеног с омладинским и студентским сервисима, волонтере, ученике и студенте на пракси.

КОЛОНА 4 обухвата запослена лица која су примила плату, а радила су пуно или дуже од пуног радног времена. Ако законом, општим актом или уговором о раду није одређено радно вријеме, сматра се да пуно радно вријеме износи 40 часова седмично.

КОЛОНА 5 обухвата запослена лица која су примила плату, а радила су краће од пуног радног времена.

Табела 2. ПОДАЦИ О ПЛАЋЕНИМ ЧАСОВИМА РАДА ПРЕМА ВРСТИ РАДНОГ ВРЕМЕНА

Р.Б.		Укупан број часова рада (за све запослене)	Број часова рада запослених који су радили пуно радно вријеме	Број часова рада запослених који су радили краће од пуног радног времена
1	2	3 (4+5)	4	5
2.	Укупно плаћени часови рада (2.1.+2.2.)			
2.1.	Извршени (ефективни) часови рада			
2.2.	Неизвршени, а плаћени часови рада			

На редном броју 2. у колони 3 приказати укупно плаћене часове рада (извршене часове рада и неизвршене а плаћене часове рада) запослених који су уписани у табели 1 у колони 3. Ове податке разврстати према врсти радног времена у колонама 4 и 5.

На редном броју 2.1. у колони 3 приказати стварно извршене часове рада (ефективне часове рада), прековремене часове и часове када су запослени били на радном мјесту и имали прекиде у раду без сопствене кривице, а за то су примили плату. Ове податке разврстати према врсти радног времена у колонама 4 и 5.

На редном броју 2.2. у колони 3 приказати неизвршене а плаћене часове рада (државни и вјерски празници, годишњи одмор, плаћене часове по основу боловања на терет послодавца и остале плаћене а неизвршене часове рада). Ове податке разврстати према врсти радног времена у колонама 4 и 5.

Табела 3. ПОДАЦИ О ИСПЛАЋЕНИМ ТРОШКОВИМА РАДАПОСЛОДАВЦА НА ОСНОВУ АНГАЖОВАЊА РАДНЕ СНАГЕ

Р.Б.	ОПИС	ИЗНОС У КМ
3.1.	БРУТО ПЛАТА ЗА ОБАВЉЕНИ РАД И ВРИЈЕМЕ ПРОВЕДЕНО НА РАДУ ¹⁾ (са доприносима из плате и аконтацијом пореза на доходак)	
3.1.1.	Бруто плата у новцу	
3.1.2.	Бруто плата у природи (производима предузећа)	
3.1.3.	Бруто плата за бонусе и стимулације ²⁾ (појединачне стимулације и исплате по периодичном обрачуна)	
3.2.	НАКНАДЕ ПЛАТА (бруто са доприносима из плате и аконтацијом пореза на доходак) (3.2. = од 3.2.1. до 3.2.5.)³⁾	
3.2.1.	Накнаде плата за дане годишњег одмора	
3.2.2.	Накнаде плата за дане боловања на терет послодавца	
3.2.3.	Накнаде плата за одсуствовање с посла у вријеме државних и вјерских празника	
3.2.4.	Накнаде плата за вријеме прекида рада без кривице запослених	
3.2.5.	Остале накнаде плата у новцу када послодавац општим актом или уговором о раду утврди право на накнаду зараде	
3.3.	ОСТАЛЕ НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИМ (3.3. = од 3.3.1. до 3.3.14.)	
3.3.1.	Накнаде за топли оброк – укупно (3.3.1.1+3.3.1.2)	
3.3.1.1	у новцу	
3.3.1.2	у природи (бонови, припремљен у ресторану и сл.)	
3.3.2.	Накнаде за трошкове превоза запослених (3.3.2.1.+3.3.2.2.)	
3.3.2.1.	у новцу	
3.3.2.2.	у природи (купон, организовани превоз запослених)	
3.3.3.	Примања чланова управног и надзорног одбора који су у радном односу код исплатиоца	
3.3.4.	Отпремнине приликом одласка у пензију	
3.3.5.	Отпремнине запосленима за чијим радом је престала потреба	
3.3.6.	Регрес за коришћење годишњег одмора	
3.3.7.	Исплате за јубиларне награде	
3.3.8.	Помоћ запосленима и њиховим породицама ⁴⁾	
3.3.9.	Дневнице за службена путовања (без трошкова превоза и ноћења)	
3.3.10.	Накнаде трошкова за смјештај и исхрану на терену (теренски додатак)	
3.3.11.	Накнаде за одвојен живот	
3.3.12.	Трошкови коришћења аутомобила пословног субјекта у приватне сврхе ⁵⁾	
3.3.13.	Трошкови стамбеног смјештаја запослених ⁶⁾	
3.3.14.	Накнаде за трошкове селидбе	
3.4.	ОСТАЛИ ТРОШКОВИ ВЕЗАНИ ЗА АНГАЖОВАЊЕ РАДНЕ СНАГЕ (3.4. = од 3.4.1. до 3.4.6.)	
3.4.1.	Премије осигурања запослених од посљедица несрећних случајева	
3.4.2.	Остале премије осигурања запослених	

Р.Б.	ОПИС	ИЗНОС У КМ
3.4.3.	Трошкови за услуге заштите на раду (радне одјеће и сл.)	
3.4.4.	Трошкови запошљавања запослених (трошкови огласа, комисија и сл.)	
3.4.5.	Трошкови стручног образовања и усавршавања запослених	
3.4.6.	Остали непоменути трошкови (3.4.6.1 +3.4.6.2)	
3.4.6.1.	у новцу (новчана давања за вјерске и друге празнике и сл.)	
3.4.6.2.	у природи (трошкови мобитела, вртића, одмаралишта и сл.)	
3.5.	ДОПРИНОСИ НА ПЛАТЕ И ДОПРИНОСИ НА НАКНАДЕ ПЛАТА - НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА	
3.6.	ОСТАЛИ ДОПРИНОСИ И ПОРЕЗИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ЗАПОШЉАВАЊЕ - а нису садржани у бруто плати и доприносима на бруто плату⁷⁾	
3.7.	СУБВЕНЦИЈЕ⁸⁾	

- ¹⁾ **Ставка 3.1. обухвата** исплате бруто зарада за обављени рад и вријеме проведено на раду запосленима – **ефективне часове** (основну зараду, минули рад, податке за рад у смјенама, дежурства, ноћни рад, прековремени рад, рад недјељом и празником) које се редовно исплаћују током године и накнаде за обављање привремених и повремених послова, а **не обухвата** накнаде плата које су исказане одвојено у ставци 3.2. (за годишњи одмор, боловање, празнике итд.). **Ставка 3.1 се односи на исплате за часове исказане под 2.1. Ставка 3.1 се односи на исплате за извршене (ефективне) часове рада исказане у Табели 2. у реду 2.1 у колони 3.**
- ²⁾ **Ставка 3.1.3. обухвата** исплате на основу радног учинка запослених и исплате на основу доприноса пословном успјеху правног субјекта–награде и стимулације на основу периодичног и годишњег обрачуна и друге исплате у складу са општим актом и уговором о раду.
- ³⁾ **Ставка 3.2 се односи на** исплате за неизвршене, а плаћене часове рада исказане у Табели 2. у реду 2.2. у колони 3.
- ⁴⁾ **Ставка 3.3.8. обухвата** исплате за случај смрти запосленог или члана породице, исплата у случају теже болести запослених, за набавку лијекова и остале помоћи запосленима.
- ⁵⁾ **Ставка 3.3.12. обухвата** процијењене трошкове горива, амортизације, одржавања и поправки аутомобила који се односе на употребу службеног возила у приватне сврхе од стране запосленог.
- ⁶⁾ **Ставка 3.3.13. обухвата** новчана издвајања послодавца (плаћање кирије или партиципације за кирију) за стамбени смјештај запослених, односно процјену трошкова кирије уколико запослени користи стан у власништву послодавца, те накнаде и субвенције одобрене запосленима које су повезане са њиховим смјештајем.
- ⁷⁾ **Ставка 3.6. обухвата** остале доприносе и порезе које плаћа послодавац по основу плата или запошљавања. Ова варијабла обухвата нпр.: доприносе и порезе које плаћа послодавац зато што запошљава премало лица с инвалидитетом, затим доприносе и порезе за непоштовање одредаба закона о раду, те остале сличне доприносе или порезе. Не обухвата Аконтацију пореза на доходак нити доприносе из бруто плате и на бруто плату, које су већ исказане у претходним ставкама (3.1 и 3.5).
- ⁸⁾ **Ставка 3.7.** - Субвенције укључују све врсте примања од државе или других институција намијењених за покривање директних трошкова плата запослених. **Редовно финансирање у школству и здравству из буџета и фондова не сматра се субвенцијом.**

